

Testamentti, edunvalvontavaltakirja ja avioehto maatalousyrityksissä

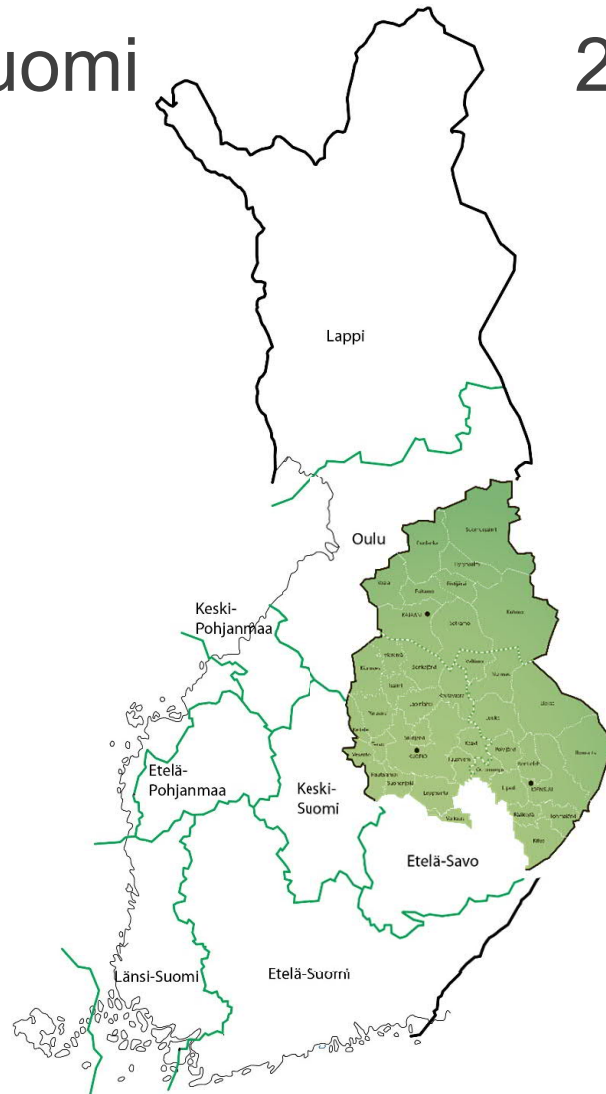
**Asiakaslähtöinen omistajanvaihdos -
hanke, webinaari 8.4.2021**

Leena Eskelinen
ProAgria Itä-Suomi

ProAgria Itä-Suomi

2020

Kun kiire loppuu....

- Sairastuminen, tapaturma, avioero, kuolema
- Mistä haluan määrätä? Mistä voin määrätä?
- Kuka perii omaisuuteni?
- Omaisten elämän helpottaminen
- Verosuunnittelu

Maatilan toiminnan jatkuminen!

Edunvalvontavaltakirja

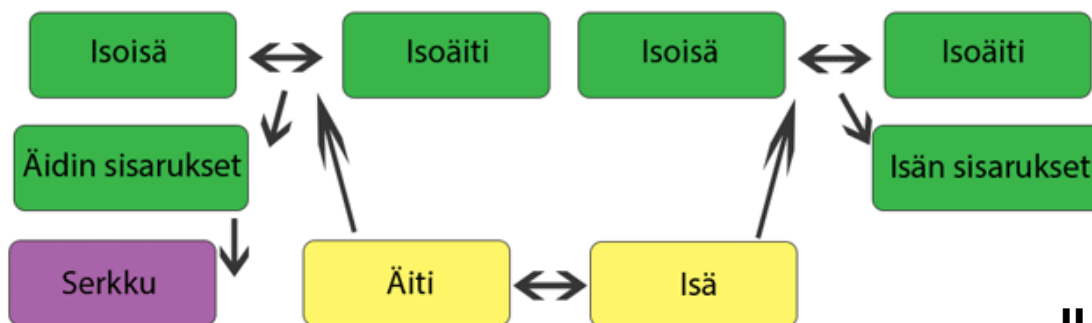
- Oikeustoimikelpoisuuden rajoittumisen varalta
- Laajempi kuin perinteinen holhoustoimi
- Omaisuutta ja henkilöä koskevat asiat
 - Maatilan talousasiat, kiinteistöt, muut juoksevat asiat, henkilöön liittyvät asiat
 - Sukupolvenvaihdos!
- Valtuutetun suostumus
- Säilytys
- Voimaantulo lääkärinlausunnolla

” Määrään valtuutuksen tulemaan voimaan siinä tapauksessa, että tulen sairauden, henkisen toiminnan häiriintymisen, heikentyneen terveydentilan tai muun vastaavan syyn vuoksi kykenemättömäksi huolehtimaan asioistani.”

Perimysjärjestys

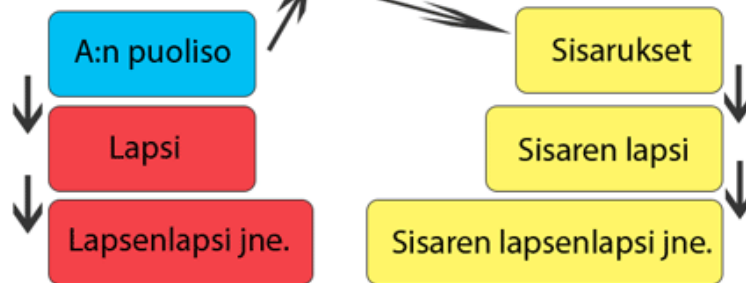
III parenteeli:

- Isovanhemmat
- setä, täti, eno
- valtio

I parenteeli:

- lapset, lapsenlapset
- eli rintaperilliset
- A:n puoliso

II parenteeli:

- A:n isä ja äiti
- A:n sisaret ja veljet tai veljen lapsi

(perhejaperinto.fi)

Testamentti

- Tarve poiketa lakisääteisestä perimysjärjestyksestä
 - Suojaus viranomaisia vastaan, jos alaikäisiä perillisiä
 - Perillisten tasapuolinen kohtelu
 - Maatilan jatkuvuus
- Rintaperillisillä aina oikeus lakiosaan (1/2 perintöosasta)
- Lesken turva ja avopuolison suoja
- Jälkisäädökset
- Uusioperheet haastavia
- Kuoleman jälkeen testamentti annetaan tiedoksi vainajan oikeudenomistajille
 - 6 kk moiteajan jälkeen lainvoimainen, ellei joku nosta moitekannetta käräjäoikeudessa

Testamentti ja hallintaoikeus

- Omistus- ja hallintaoikeus erillisiä
 - Kiinteistöt, metsä, maatalan irtaimisto, rahavarat jne.
 - Määräaikainen tai elinikäinen
- Voi estää mahdollisuuden hakea perintöverohuojennuksia
- Verosuunnittelu vs. käytännön toimivuus maatilalla
 - Korostuu yhtymissä
- Hallinnasta luopuminen mahdollista myöhemmin

Avio-oikeus ja avioehtosopimus

- Avio-oikeus realisoituu avioliiton päättyessä (avioero tai kuolema)
- Varat ja velat nimiperiaatteen mukaan
 - Ositus puolisoitten TAI kuolinpesän ja lesken välillä
- Avioehtosopimus
 - Kaksipuolinen oikeustoimi
 - Kihlusaikana tai avioliiton aikana
 - Avioeron tai kuoleman varalta
 - Koko omaisuus tai omaisuuden osa
 - Rekisteröitävä maistraattiin
- Perinnönsaajan tai lahjansaajan aviopuolison avio-oikeuden voi sulkea pois testamentilla tai lahjakirjalla

Avio-oikeus, esimerkki

	<u>Puoliso A</u>	<u>Puoliso B</u>
Varat:	150.000 €	600.000 €
Velat:	-50.000 €	-100.000 €
Netto:	100.000 €	500.000 €
Netto yht.:		600.000 €
Avio-osa:		300.000 €
Tasinko:	200.000 €	-200.000 €

Huomioitavaa avio-oikeudesta

- Avio-oikeus on oikeus, ei velvollisuus
- Sopimusvapaus
- Tasingon maksaja saa valita maksutavan
 - Omaisuutta tai rahaa
- Ulkopuolisia varoja käytettäessä huomioitava veroseuraamukset
 - Luovutusvoiton vero, varainsiirtovero, tulovero, joskus harvoin lahjaveron
- Osituksen tekemisellä ei takarajaa
- Jos avioliitto jatkuukin, jää ositus voimaan
- Maatiloilla avio-ehtosopimus voi joskus vaikeuttaa omistusjärjestelyitä avioeron jälkeen

Maatalousyhtymän yhtymäsopimus

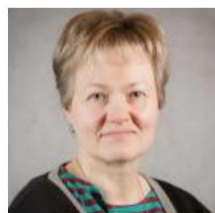
- Vapaamuotoinen, sopimusvapaus, periaatelinjaukset
- Sovittavia asioita esimerkiksi:
 - Tehtävät ja toiminta
 - Nimenkirjoitus ja hankinnat
 - Rahan käyttö
 - Tuloksen jakaminen
 - Yhtymän purkaminen

Turvaavat asiakirjat

- Kulloisenkin **elämäntilanteen** mukaan
- Henkilökohtaiset näkökohdat / tilan toiminnan turvaaminen
- Ajantasaisuus tarkistettava säännöllisesti
 - Päivitys tarvittaessa
- Käytä asiantuntija-apua
- Säilytä hyvin
 - Tallelokero, asiakirjasäilytys, kassakaappi

Asiantuntijat apunasi

VUOKKO MÄHÖNEN

Vuokko Mähönen
Talousasiantuntija, omistajanvaihdosasiantuntija
ProAgria Itä-Suomi, Joensuu
0403012426
vuokko.mahonen@proagria.fi
Torikatu 9 A, 3. krs.
80100
Joensuu

SEPPO KINNUNEN

Seppo Kinnunen
Omistajanvaihdosten ja yhtiöittämisen erityisasiantuntija, kaupanvahvistaja
ProAgria Itä-Suomi, Kitee
040 301 2414
seppo.kinnunen@proagria.fi
Olkontie 6
82500
Kitee

LEENA ESKELINEN

Leena Eskelinen
Omistusjärjestelyiden ja osakeyhtiöittämisen asiantuntija sekä kaupanvahvistaja
ProAgria Itä-Suomi, Kuopio
043 825 4982
leena.eskelinen@proagria.fi
Puijonkatu 14
70110
Kuopio

KYÖSTI LAAJALAHTI

Kyösti Laajalahti
Omistusjärjestelyjen erityisasiantuntija, kaupanvahvistaja
ProAgria Itä-Suomi, Iisalmi
0400 277 670
kyosti.laajalahti@proagria.fi
Päiviönkatu 22
74100
Iisalmi